

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української та зарубіжної журналістики

для студентів

спеціальності

С7 Журналістика

рівня вищої освіти

першого (бакалаврського)

освітньої програми

1.С7.00.04 Міжнародна журналістика

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307986
Програма № 2463/25
Начальник відділу моніторингу якості освіти
[Signature]
(підпис) (прізвище, ініціали)
«25» 20 25

Київ – 2025

Розробник:

Жугай Віталій Йосипович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжнародної журналістики

Викладач:

Жугай Віталій Йосипович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжнародної журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

міжнародної журналістики

Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.05 Міжнародна журналістика

_____. 2024 р.

Гарант освітньої програми

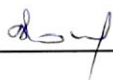

Ольга БИКОВА

Робочу програму перевірено

_____. 2024 р.

Заступник декана

Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20~~25~~/20~~26~~ н.р. (В. Терещук). «27» 28 2025 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (____). «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (____). «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (____). «__» ____ 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, зокрема:	120
<i>Аудиторні</i>	56
<i>Модульний контроль</i>	8
<i>Семестровий контроль</i>	30
<i>Самостійна робота</i>	26
Форма семестрового контролю	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни — дати загальні теоретичні знання про історію української та зарубіжної журналістики як різновид професійної інформаційної діяльності; системне вивчення й аналіз студентами сучасних стандартів, закономірностей та тенденцій в історії України й світу.

Завдання:

- ознайомити з процесом виникнення та розвитку журналістики;
- розкрити закономірності розвитку української та зарубіжної преси;
- розглянути системи масмедіа провідних країн крізь призму історичного розвитку;
- ознайомити з наявною джерельною базою для вивчення особливостей розвитку української та зарубіжної журналістики.

Після опанування дисципліною мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні:

- **ЗК02** Знання та розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності;
- **ЗК08** Здатність навчатися та оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК10** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії і закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові):

- **СК01** Здатність застосовувати знання із сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- поняттєво-термінологічний апарат досліджень історії журналістики;
- методологію досліджень історії журналістики;
- історію української журналістики;
- історію зарубіжної журналістики;

вміти:

- послуговуватися загальнонауковими та спеціальними методами емпіричного дослідження;
- визначати причинно-наслідкові зв'язки періоду становлення преси з нинішніми тенденціями розвитку медіа;
- працювати з архівними джерелами;
- аналізувати філософські, ідеологічні, економічні, геополітичні впливи на генезу журналістики.

У процесі вивчення дисципліни формуються такі **програмні результати навчання**:

- **РН01** Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань;
- **РН04** Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;
- **РН10** Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	МК	
Змістовий модуль 1. Журналістика античних часів і доби Середньовіччя							
Тема 1. Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя	4	2	2				
Тема 2. Йоганн Гутенберг і перші друковані видання.	6	2	2				2
Тема 3. Журналістика у Європі в XVI–XVIII століттях	6	2	2				2
Тема 4. Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII–XIX століттях	6	2	2				2
Модульний контроль	2					2	
Разом	24	8	8			2	6
Змістовий модуль 2. Виникнення журналістики в Україні, подальший розвиток преси у країнах Європи та Америки							
Тема 5. Журналістика Сполучених Штатів Америки XVIII–XIX століть	6	2	2				2
Тема 6. Журналістика Великої Британії та Франції XIX століття	6	2	2				2
Тема 7. Витоки української журналістики у XIX столітті	6	2	2				2
Модульний контроль	2					2	
Разом	20	6	6			2	6
Змістовий модуль 3. Українська та світова журналістика XIX–XX століть							
Тема 8. Розвиток української журналістики у першій половині XX століття	6	2	2				2

Тема 9. Зарубіжна журналістика у першій половині XX століття	6	2	2				2
Тема 10. Українська та зарубіжна журналістика часів Другої світової війни	6	2	2				2
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	20	6	6			2	6
Змістовий модуль 4. Вплив історичних чинників, економіки та технологій на генезу преси							
Тема 11. Основні тенденції розвитку української та зарубіжної журналістики другої половини XX століття	6	2	2				2
Тема 12. Українська преса у часи СРСР. Преса самвидаву	6	2	2				2
Тема 13. Вплив технічного прогресу та економічних процесів на розвиток світових та українських медіа у XX столітті	6	2	2				2
Тема 14. Особливості розвитку преси України та країн колишнього радянського табору часів розпаду СРСР. Тренди розвитку українських та зарубіжних медіа у кінці XX – початку XXI століття	6	2	2				2
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	26	8	8			2	8
Семестровий контроль	30						
УСЬОГО	120	28	28	0	0	8	26

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Журналістика античних часів і доби Середньовіччя

Лекція 1. Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя

Гене́за кому́нікацій. Вербальний обмін інформацією, система знаків. Попередники преси у давньому Китаї, античних Єгипті, Римській імперії, Греції. Анналі понтифіків, римські аннали, постаті риторів, філософів. Акта сенатус, Езоп, лібри лінтеї. Юлій Цезар та прототипи журналістики у давньому Римі.

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 8, 17.

Семінарське заняття 1. Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 8, 17.

Лекція 2. Йоганн Гутенберг і перші друковані видання

Вплив винаходу Гуттенберга на розвиток преси. Особливості Біблії Гуттенберга. Книги й прототипи газет національними мовами. Технології Гуттенберга та поширення ідей протестантизму. Критика окремих реалій тогочасного життя у протогазетних проєктах. Влада vs свобода преси, Вільям Берклі.

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Семінарське заняття 2. Йоганн Гутенберг і перші друковані видання

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Лекція 3. Журналістика у Європі в XVI–XVIII століттях

Куранти, Авізо, Цайтунги, Реляціонес. Походження термінів газета/газетанті. Взаємини між видавцями преси та абсолютистською владою. Способи отримання й поширення інформації. «Ареопагітика» Джона Мільтона. Граф Люонн та його новелістська діяльність у саду Тюільрі.

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 8, 16, 17.

Семінарське заняття 3. Журналістика у Європі в XVI–XVIII століттях

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 8, 16, 17.

Лекція 4. Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII–XIX століттях

«Журнал вчених», «Меркуріус політікус», «Джорале де літератті», «Меркуріус галло-бельгійський», «Journal des Débates politiques et littéraires» («Журнал дебатів політичних і літературних»). Патріарх Фотій та його вплив на формування періодичного видання. Конрад Джесснер «Бібліотека універсале».

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Семінарське заняття 4. Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII–XIX століттях

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Змістовий модуль 2.

Виникнення журналістики в Україні, подальший розвиток преси у країнах Європи та Америки

Лекція 5. Журналістика Сполучених Штатів Америки XVIII–XIX століть

«Бостон паблік оккеренсіз. Бос. Доместік енд фореїгн». Діяльність Джона Кемпбелла, Джеймса Медісона, Семюела Адамса, Бенджаміна Франкліна. «Пенсільванія івнінг пост». Марк Твен «Журналістика в Теннесі». Зародження жовтої преси. Джозеф Пулітцер. Дискусії у американській пресі щодо позицій Півдні й Півночі щодо скасування рабства. Зародження преси розслідувань.

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Семінарське заняття 5. Журналістика Сполучених Штатів Америки XVIII–XIX століть

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Лекція 6. Журналістика Великої Британії та Франції XIX століття

Виникнення «пенні прес». Заснування газети «Таймс». Вплив технічного прогресу на розвиток преси у Британії. Діяльність Джона Волтера, Томаса Барнса, Джона Ділейна. Газетні постулати Чарльза Пресвітча Скотта. Вплив революцій на становлення французької преси. Наполеон та преса. Газета «Жовтий гном».

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Семінарське заняття 6. Журналістика Великої Британії та Франції XIX століття

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Лекція 7. Витоки української журналістики у XIX столітті

Суспільно-політична ситуація в Україні у XIX столітті. Форми преси в Україні у XIX ст. Перші харківські часописи. Головні теми журналістики початку XIX ст. Роль перших українських видань у подальшому розвитку вітчизняної журналістики. Передумови появи альманахової журналістики. Перші часописи в Одесі та Києві. Зародження журналістики на західноукраїнських землях. «Русалка Дністровая». Тарас Шевченко в журналістському процесі. Іван Франко.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 4; додаткові — 11, 12, 18.

Семінарське заняття 7. Витоки української журналістики у XIX столітті

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 4; додаткові — 11, 12, 18.

Змістовий модуль 3.

Українська та світова журналістика XIX–XX століть

Лекція 8. Розвиток української журналістики у першій половині XX століття

Українське суспільство у XX столітті і преса. Проблема періодизації історико-журналістського процесу. Розвиток журналістики в Україні. Особливості функціонування українських ЗМІ поза межами України. Преса українських січових стрільців. Українська преса державницького періоду (1917 – 1920 рр.). Галицька журналістика в 1920 – 1930-х роках XX ст.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 4; додаткові — 13.

Семінарське заняття 8. Розвиток української журналістики у першій половині XX століття

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 4; додаткові — 13.

Лекція 9. Зарубіжна журналістика у першій половині XX століття

Заснування «Бі Бі Сі». Колоніальна преса. Західна преса між двома світовими війнами. Преса США часів «Великої депресії». Технологічний розвиток та його вплив на пресу. Вільна преса та преса тоталітарних країн. Економічні засади функціонування медіа. Монополізація преси.

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Семінарське заняття 9. Зарубіжна журналістика у першій половині XX століття

Рекомендовані джерела: основні — 5; додаткові — 16, 17.

Лекція 10. Українська та зарубіжна журналістика часів Другої світової війни

Політична ситуація напередодні Другої світової війни і українська періодика. Фронтowa преса. Видання ОУН – УПА. Часописи в Україні під нацистською окупацією.

Нацистська пропаганда у пресі Німеччині. Преса антигітлерівської коаліції.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 4, 5; додаткові — 15, 17.

Семінарське заняття 10. Українська та зарубіжна журналістика часів Другої світової війни.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 4, 5; додаткові — 15, 17.

Змістовий модуль 4.

Вплив історичних чинників, економіки та технологій на генезу преси

Лекція 11. Основні тенденції розвитку української та зарубіжної журналістики другої половини XX століття

Вітчизняна преса 1980 – 1990-х рр. у період національного відродження. Специфіка розвитку українських видань, інформагенцій, радіо, телебачення й Інтернету в перші роки незалежності України. Боротьба за свободу слова. Справи загиблих журналістів.

Виникнення глобальних медіа. Холодна війна та західна преса. Тенденції масифікації західної преси. Динамічний розвиток радіо та телебачення. Феномен «Рідер дайджест». «Нішеві видання» Заходу.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 5; додаткові — 16, 17, 20.

Семінарське заняття 11. Основні тенденції розвитку української та зарубіжної журналістики другої половини XX століття

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 5; додаткові — 16, 17, 20.

Лекція 12. Українська преса у часи СРСР. Преса самвидаву

Український спротив. Преса «Шістдесятників». Преса діаспори. Іван Дзюба, брати Горині, Левко Лук'яненко, В'ячеслав Чорновіл, Надія Світлична, Дмитро Стус, Юрій Бадзьо.

Концепції преси МакЛюена, Ласуела, Хомського. «Теорія якісної преси Джорджа Меррілла. Ніколас Луман «Преса та симулякри». Розважальна преса на заході. Феномен «Плейбой». «Людина року» «Тайм» та рейтинг «Форбс». Преса «масової культури». Преса постмодерну.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3, 11; додаткові — 15.

Семінарське заняття 12. Українська преса у часи СРСР. Преса самвидаву

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3, 11; додаткові — 15.

Лекція 13. Вплив технічного прогресу та економічних процесів на розвиток світових та українських медіа у XX столітті

Поліграфічні новації кінця XX століття. «Злиття та поглинання» у економічних медіапроцесах на Заході. Глобальні медіавласники та олігархи. Комерціалізація преси в Україні. Бум «бульварної преси» в Україні. Становлення телерадіопростору України. Журнали й газети України «епохи 90-х років». «Київські відомості», «Дзеркало тижня», «День». Журнали «Політика та культура», «Країна».

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3; додаткові — 15.

Семінарське заняття 13. Вплив технічного прогресу та економічних процесів на розвиток світових та українських медіа у XX столітті

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3; додаткові — 15.

Лекція 14. Особливості розвитку преси України та країн колишнього радянського табору часів розпаду СРСР. Тренди розвитку українських та зарубіжних медіа у кінці XX – початку XXI століття

Поява інтернету. Інтернет-блоги як явище медіа. Конвергенція медіа. Відеоплатформи. «Інформаційні бульбашки» у соціальних медіа. Вплив пандемії «Covid 19» на економіку медіа. Інформаційні війни. ШІ та медіа.

Поява органів журналістського саморегулювання в Україні. Боротьба за свободу слова. Георгій Гонгадзе. Вплив «Помаранчевої революції» та «Революція Гідності» на медіа в Україні. Роль медіа у цих революціях. Економічна криза та медіа. Явище «темників». Українські медіаолігархи. Журналістика та війна. Постаті новітньої української журналістики. Якісні медіа в Україні.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 4; додаткові — 7, 8, 12.

Семінарське заняття 14. Особливості розвитку преси України та країн колишнього радянського табору часів розпаду СРСР. Тренди розвитку українських та зарубіжних медіа у кінці XX – початку XXI століття

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 4; додаткові — 7, 8, 12.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за од.	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1	Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	3	3	4	4
2	Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3	3	3	4	4
3	Робота на семінарських заняттях	10	4	40	3	30	3	30	4	40
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	4	20
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	Разом		-	88	-	76	-	76		93
	Максимальна кількість балів: 333									
	Розрахунок коефіцієнта: $333:60 = 5,55$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ теми	Назва теми	К-ть годин	Бали
Модуль 1			
1	У контексті другої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
2	У контексті третьої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
3	У контексті четвертої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
Модуль 2			
4	У контексті п'ятої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
5	У контексті шостої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
6	У контексті сьомої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
Модуль 3			
7	У контексті восьмої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5

8	У контексті дев'ятої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
9	У контексті десятої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
Модуль 4			
10	У контексті одинадцятої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
10	У контексті дванадцятої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
10	У контексті тринадцятої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5
10	У контексті чотирнадцятої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати джерела за заявленою тематикою.	2	5

Критерії оцінювання самостійної роботи

Кожна тема самостійної роботи максимально оцінюється у 5 балів. Максимальне розкриття питання та виконання практичних завдань гарантує студентіві отримання високої оцінки, що пізніше буде врахована у загальний рейтинг під час складання навчальної дисципліни на сесії.

Критерії оцінювання роботи:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється у вигляді тестування. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю — *екзамен*.

Екзамен проводиться у письмовій формі (виконання тестових завдань).

Критерії оцінювання: 1 правильно виконане завдання — 1 бал. Максимальна кількість балів — 40.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Проаналізувати сучасні підходи до періодизації історії зарубіжної журналістики.
2. Назвати причини появи рукописних газет у Європі: Італії та Німеччині.
3. Назвати причину появи рукописних газет у Європі: Англії та Франції.
4. Прокоментувати роль інституту інформаторів у зародженні поштового зв'язку.
5. Проаналізувати вплив винаходу книгодрукування на масовокомунікаційні процеси Європи.
6. Проаналізувати появу перших газет і журналів у Європі.
7. Охарактеризувати масово-комунікаційні явища доби Просвітництва.
8. Назвати особливості просвітницької журналістики Англії.
9. Проаналізувати просвітницькі ідеї Д.Мільтона.
10. Проаналізувати журналістську діяльність Д. Аддісона та Р. Стіла як початок "ери персонального журналізму".
11. Проаналізувати журналістську й публіцистичну діяльність Д. Дефо.
12. Проаналізувати публіцистику Дж. Свіфта.
13. Назвати особливості просвітницької журналістики Франції.
14. Проаналізувати журнали П.Марево і Ф. Прево.
15. Прокоментувати цензуру в наполеонівській та після наполеонівській Європі.
16. Проаналізувати німецьку періодику кінця XVII – початку XIX століть.
17. Проаналізувати розвиток періодичного друку в Англії першої половини XIX століття.
18. Прокоментувати появу перших газет на Американському континенті.
19. Назвати причини розквіту просвітницьких ідей у публіцистиці 60-х років XVII століття (Бенжамін Франклін, Джеймс Отіс, Джон Дікінсон, Томас Пейн, Томас Джефферсон, Александр Гамільтон).
20. Проаналізувати зародження української журналістики на Наддніпрянщині. Харків як центр розвитку журналістики 1820-1850-х років.
21. Проаналізувати журналістику Наддніпрянщини 1860-1890-х років в умовах репресій українського друкованого слова.
22. Проаналізувати західноукраїнську пресу другої половини XIX ст.: провідні часописи, ідеологічна боротьба на шпальтах видань.
23. Проаналізувати діяльність І. Франка – редактора, публіциста, журналіста.
24. Проаналізувати пресу в роки української державності (1917-1921).
25. Проаналізувати західноукраїнські часописи для жінок міжвоєнного періоду.
26. Назвати етапи розвитку та провідні тенденції української радянської преси 1920-1930-х років.
27. Проаналізувати пресу української діаспори міжвоєнного періоду.
28. Проаналізувати радянську пресу України часів Другої світової війни.

29. Проаналізувати «самвидав» як феномен української журналістики радянської доби.
30. Проаналізувати журналістику 1980-1990-х років.: на шляху до демократії і свободи слова.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90...100
Дуже добре	82...89
Добре	75...81
Задовільно	69...74
Достатньо	60...68
Незадовільно	0...59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 120 год., із них: лекції — 28 год., семінарські заняття — 28 год., самостійна робота — 26 год., модульний контроль — 8 год., семестровий контроль — 30 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Журналістика античних часів і доби Середньовіччя (88 балів)				Змістовий модуль 2. Виникнення журналістики в Україні, подальший розвиток преси у країнах Європи та Америки (76 балів)		
Теми	1	2	3	4	5	6	7
Лекції (теми, бали)	Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя (1 бал)	Йоганн Гутенберг і перші друковані видання (1 бал)	Журналістика у Європі XI – XVIII ст. (1 бал)	Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII – XIX ст. (1 бал)	Журналістика Сполучених Штатів Америки у XVIII – XIX ст. (1 бал)	Журналістика Великої Британії та Франції XIX ст. (1 бал)	Витоки української журналістики у XIX ст. (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)	Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя (10+1 бал)	Йоганн Гутенберг і перші друковані видання (10+1 бали)	Журналістика у Європі XI – XVIII ст. (10+1 бали)	Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII – XIX ст. (10+1 бали)	Журналістика Сполучених Штатів Америки у XVIII – XIX ст. (10+1 бали)	Журналістика Великої Британії та Франції XIX ст. (10+1 бали)	Витоки української журналістики у XIX ст. (10+1 бали)
Самостійна робота		Самостійна робота до другої теми (5 балів)	Самостійна робота до третьої теми (5 балів)	Самостійна робота до четвертої теми (5 балів)	Самостійна робота до п'ятої теми (5 балів)	Самостійна робота до шостої теми (5 балів)	Самостійна робота до сьомої теми (5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 1 (25 балів)				МКР 2 (25 балів)		

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 3. Українська та світова журналістика XIX–XX століть (76 балів)			Змістовий модуль 4. Вплив історичних чинників, економіки та технологій на генезу преси (93 бали)			
	8	9	10	11	12	13	14
Лекції (теми, бали)	Розвиток української журналістики у першій половині XX століття (1 бал)	Зарубіжна журналістика у першій половині XX століття. (1 бал)	Українська та зарубіжна журналістика часів Другої світової війни (1 бал)	Основні тенденції розвитку української та зарубіжної журналістики другої половини XX століття (1 бал)	Українська преса у часи СРСР. Преса самвидаву (1 бал)	Вплив технічного прогресу та економічних процесів на розвиток світових та українських медіа у XX столітті (1 бал)	Особливості розвитку преси України та країн колишнього радянського табору часів розпаду СРСР. Тренди розвитку українських та зарубіжних медіа у кінці XX- початку XXI століття (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)	Розвиток української журналістики у першій половині XX століття (10+1 бал)	Зарубіжна журналістика у першій половині XX століття. (10+1 бали)	Українська та зарубіжна журналістика часів Другої світової війни (10+1 бали)	Основні тенденції розвитку української та зарубіжної журналістики другої половини XX століття (10+1 бали)	Українська преса у часи СРСР. Преса самвидаву (10+1 бали)	Вплив технічного прогресу та економічних процесів на розвиток світових та українських медіа у XX столітті (10+1 бали)	Особливості розвитку преси України та країн колишнього радянського табору часів розпаду СРСР. Тренди розвитку українських та зарубіжних медіа у кінці XX- початку XXI століття (10+1 бали)
Самостійна робота	Самостійна робота до теми 8 (5 балів)	Самостійна робота до теми 9 (5 балів)	Самостійна робота до теми 10 (5 балів)	Самостійна робота до теми 11 (5 балів)	Самостійна робота до теми 12 (5 балів)	Самостійна робота до теми 13 (5 балів)	Самостійна робота до теми 14 (5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 3 (25 балів)			МКР 4 (25 балів)			

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Владимиров В. М. Історія української журналістики (1917-1991): навчальний посібник. Київ : МАУП, 2007. 172 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/ist_ukr_gurn.pdf
2. Георгієвська В., Сидоренко Н. Історія української журналістики: становлення та розвиток рекламно-довідкової преси на території Східної України (XIX – початок XX ст.) : навчальний посібник. Київ : Адеф-Україна, 2010. 224 с.
3. Історія української журналістики : хрестоматія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Одеса: Видавець С.Л. Назарчук, 2021. 82 с. URI: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/32182>
4. Мукомела О. На зламі віків. Українська журналістика на початку XX ст. Київ : Грамота, 2010. 239 с.
5. Срібняк І. Історія журналістики: виникнення та розвиток новинних мас-медіа в країнах Європи, Азії та Північної Америки (XVII-XX ст.). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / МОН України; ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»; Київський університет імені Бориса Грінченка (2-ге вид., перероб.). Київ : Міжнародний науково-освітній консорціум імені Люсьєна Февра, 2018. 156 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/25608/1/I_Sribnyak_IZh_2018_IFF.pdf

Додаткові:

6. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії міжнародної журналістики. Київ : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2002. 304 с.
7. Дуцик Д. Політична журналістика. Київ : Вид. дім „Києво-Могилянська акад.”, 2005. 138 с.
8. Жиленко І. Р. Історія зарубіжної журналістики (від античності до II пол. XVIII ст.). URL: https://www.researchgate.net/publication/279371469_Istoria_zarubiznoi_zurnalistiki_vid_anticnosti_do_II_pol_XVIII_st
9. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2012. 352 с.
10. Іванов О. В. Федченко П. М. Початок журналістики в Києві (Журналістська діяльність М. О. Максимовича // Радянське літературознавство. 1959. № 1. – С. 92–100.

11. Історія української дожовтневої журналістики / О. І. Дей, І. Л. Моторнюк, М. Ф. Нечиталюк та ін. Львів : Вища школа, 1983. 511 с.
12. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: структура, проблематика. Книга перша). Львів, 2010. 264 с.
13. Михайлин І. Л. Історія української журналістики: Підручн. Харків : ХІФТ, 2000. Кн. 1: Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики. С. 30–36.
14. Сидун І. В. Історія української журналістики : хрестоматія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Одеса : Видавець С.Л. Назарчук, 2021. 82 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/686c6518-56b3-4fdb-b624-04c325e34935/content>
15. Тимошик М. С. Історія видавничої справи. Київ : Наша наука і культура, 2007. 496 с.
16. Федченко П. М. Преса та її попередники: Історія зародження й основні закономірності розвитку. Київ : Наукова думка, 2007. 350 с.
17. Хітрова Т. В. Історія зарубіжної журналістики: навчально-методичний посібник. Запоріжжя : ЗНТУ, 2019. URL: <http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/4617/1/B09743.pdf>
18. Шашкевич М. Передслів'є // Федченко П. М. Матеріали з історії української журналістики. Київ : Видавництво Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, 1959. Вип. 1: Перша половина ХІХ ст. С. 309–310.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Жиленко І. Р. Світові медійні процеси часів Середньовіччя й Відродження: навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 163 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/84492/3/Zhylenko_svitovi_protsesty.pdf
2. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини XX ст.: структура, проблематика. Книга перша. Львів, 2008. 268 с. URL: <https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Istoriia-ukrainskoi-zhurnalistyky-knyha2.pdf>
3. journalism. *Encyclopædia Britannica*. URL: <https://www.britannica.com/topic/journalism>
4. Milestones in the Development of Journalism. URL: <https://www.g-wlearning.com/journalism/8332/resources/timeline.htm>